

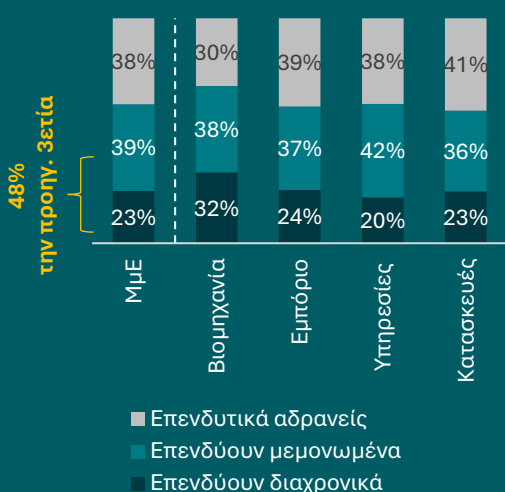
Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις:

Επενδυτική διάθεση και στρατηγικές

Β' Εξάμηνο 2024

Με εχέγγυο τις υψηλές επενδυτικές αποδόσεις, οι ΜμΕ στοχεύουν σε μεγέθυνση και αύξηση μεριδίων

Επενδυτική δραστηριότητα ΜμΕ (% τομέα ΜμΕ)

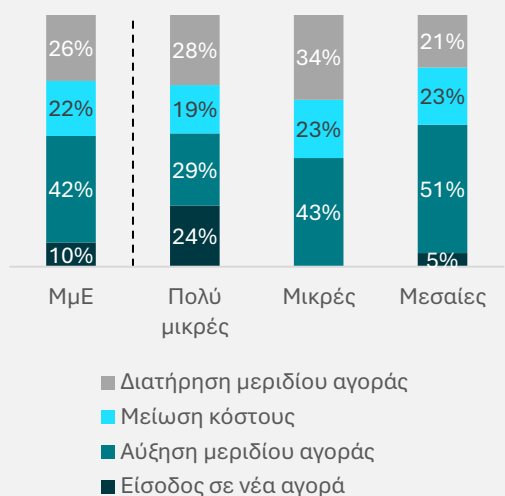

Τα μεγέθη των επιχειρήσεων διακρίνονται βάσει του κύκλου εργασιών τους ως εξής (σε εκ. €): Πολύ μικρές (0 – 0,5), Μικρές (0,5-2,5] και Μεσαίες (2,5 – 10]

Υψηλή επενδυτική κινητικότητα εμφανίζουν οι ελληνικές ΜμΕ, καθώς τα 2/3 του τομέα έχουν ήδη υλοποιήσει επενδύσεις ή προγραμματίζουν σχετικές δράσεις. Ιδιαίτερη δυναμική μάλιστα εμφανίζει το ¼ του τομέα, που επενδύει διαχρονικά, ενώ το υπόλοιπο 39% του τομέα κινείται πιο περιστασιακά, επενδύοντας μεμονωμένα (είτε την προηγούμενη είτε την επόμενη τριετία).

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφική παρουσία των επενδυτών εντοπίζεται σε όλους τους βασικούς κλάδους και μεγέθη. Σχετικά υψηλότερη κινητικότητα εντοπίζεται στις μεσαίες επιχειρήσεις και τον κλάδο βιομηχανίας, όπου το επενδυτικά ενεργό κομμάτι φθάνει το 70% του τομέα (έναντι 60% κατά μέσο όρο στις λοιπές κατηγορίες).

Αποτέλεσμα επενδυτικών σχεδίων (% ΜμΕ με επενδύσεις τα προηγούμενα 3 χρόνια)

ΜμΕ με υψηλή ικανοποίηση από επενδύσεις (% ΜμΕ που επένδυσε τα προηγούμενα 3 χρόνια)

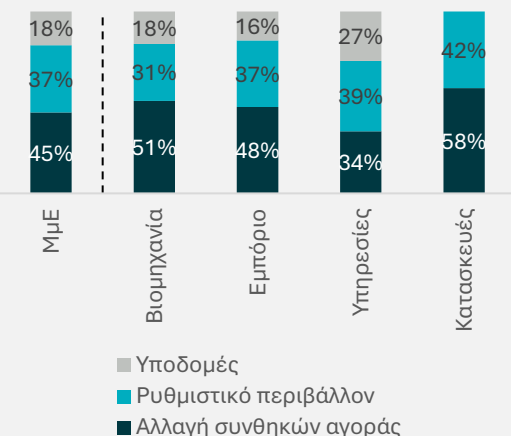

Πηγή: Έρευνα Συγκυρίας ΕΤΕ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον εμφανίζουν οι στόχοι που επιτεύχθηκαν από τις επιχειρήσεις που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία (δηλαδή 48% του τομέα ΜμΕ). Συγκεκριμένα, το ½ των επενδυτών αξιοποίησε τις επενδύσεις του για επέκταση δραστηριότητας, με ένα αξιοσημείωτο 10% να πετυχαίνει είσοδο σε νέα αγορά (αιχμή του δόρατος οι πολύ μικρές επιχειρήσεις που το πέτυχαν σε ποσοστό 24%). Το υπόλοιπο ½ των επενδυτών κατευθύνθηκε είτε σε αύξηση αποτελεσματικότητας (22% του τομέα), είτε σε συντηρητική διατήρηση της θέσης του στην αγορά (26% του τομέα).

Δεύτερο εντυπωσιακό στοιχείο είναι η υψηλή αποδοτικότητα των άνω επενδύσεων, με τις ίδιες τις επιχειρήσεις να επιβεβαιώνουν ότι σε μεγάλο βαθμό πέτυχαν τους στόχους που είχαν θέσει. Ειδικότερα, το 72% του τομέα δηλώνει υψηλό βαθμό ικανοποίησης από την επενδυτική δραστηριότητα της προηγούμενης τριετίας. Σε κλαδικό επίπεδο, όλοι οι βασικοί τομείς δηλώνουν στην πλειοψηφία τους ικανοποιημένοι, με βιομηχανία και υπηρεσίες να ξεχωρίζουν θετικά (υψηλή ικανοποίηση για το 76% του τομέα, έναντι 70% στο εμπόριο και 58% στις κατασκευές).

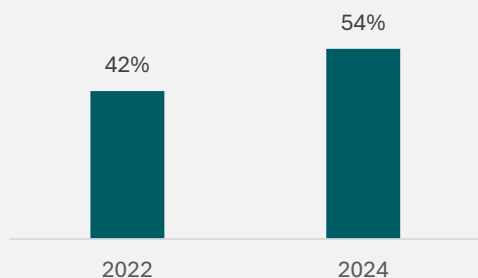
Λογοί μη ικανοποίησης από επενδύσεις
(% ΜμΕ με χαμηλή ικανοποίηση από επενδύσεις)

Κατηγορίες επενδύσεων
(% ΜμΕ που επενδύουν)

Επιχειρήσεις με τουλάχιστον βασικό επίπεδο ψηφιοποίησης*
(% επιχειρηματικού τομέα)

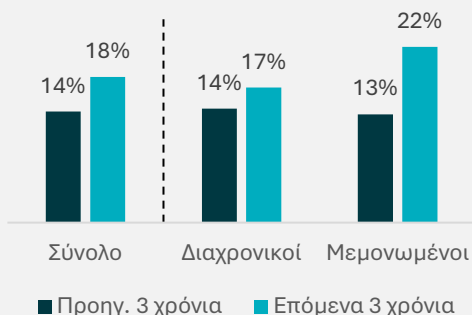
*Ο βαθμός ψηφιοποίησης των επιχειρήσεων παρακολουθείται από τον δείκτη ψηφιακής έντασης (DII), ο οποίος μετρά τη χρήση 12 διαφορετικών ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, όπως η τεχνητή νοημοσύνη ή η πραγματοποίηση ηλεκτρονικών πωλήσεων.

Δεδομένου αυτού του υψηλού ποσοστού επιτυχίας, αξίζει να εμβαθύνουμε στις αιτίες πίσω από τα λίγα «αποτυχημένα» εγχειρήματα. Βάσει της έρευνας, σχεδόν 1/2 των ΜμΕ με μη ικανοποιητική πορεία σχεδίων, είδε ανατροπές λόγω αλλαγών στις συνθήκες της αγοράς (αναδεικνύοντας την ανάγκη για πιο αναλυτικά επιχειρηματικά σχέδια). Το υπόλοιπο 1/2 αναγνώρισε τον καθοριστικό ρόλο των διαρθρωτικών εμποδίων - πρωτίστως του ρυθμιστικού πλαισίου και δευτερευόντως της διαθεσιμότητας (ή ποιότητας) υποδομών (37% και 18% του τομέα αντίστοιχα).

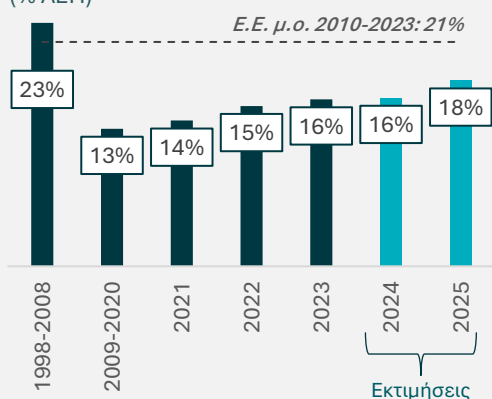
Όσον αφορά τις προτιμώμενες μορφές επενδύσεων:

- Κατά την προηγούμενη τριετία, η έμφαση δόθηκε κυρίως σε ενίσχυση ανταγωνιστικότητας μέσω ψηφιακών επενδύσεων, οι οποίες κυριάρχησαν στις προτιμήσεις (70% των επενδυτών ή 23% του τομέα), ενώ λοιπές μορφές προτιμήθηκαν από 8-30% των επενδυτών η κάθε μία. Η τάση αυτή (εν μέρει υποκινούμενη από τα κίνητρα του Ταμείου Ανάκαμψης) αποτυπώθηκε στη βελτίωση των ψηφιακών επιδόσεων της χώρας. Το ποσοστό επιχειρήσεων με (τουλάχιστον) βασικό επίπεδο ψηφιοποίησης αυξήθηκε κατά 12 ποσοστιαίες μονάδες την τελευταία διετία (καλύπτοντας μέρος του κενού με την Ευρώπη). Αξιοσημείωτη είναι παράλληλα η κάθετη άνοδος στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών όπως τεχνητή νοημοσύνη (10% του επιχειρηματικού τομέα το 2024, από 4% το 2023).
- Κατά την επόμενη τριετία (με το 37% του τομέα να σχεδιάζει επενδύσεις), οι ΜμΕ έχοντας ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά τους, στρέφουν το επενδυτικό τους ενδιαφέρον προς την οργανική μεγέθυνση. Ειδικότερα, η αύξηση μεγέθους αναδεικνύεται σε προτιμώμενη μορφή επένδυσης (για 28% των ΜμΕ που επενδύουν), απαντώντας εύστοχα στην «κλασική» αδυναμία του ελληνικού επιχειρείν. Αυτή η στροφή, σε συνδυασμό με την έμφαση σε δράσεις ποιοτικής αναβάθμισης (συνεργασίες, καινοτομία, πράσινες επενδύσεις), δημιουργεί εχέγγυα για σημαντική αύξηση των μεριδίων τους.

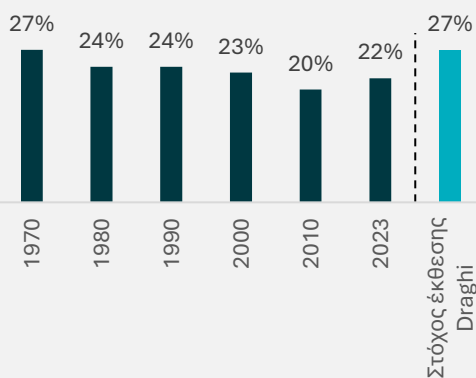
Ύψος επενδύσεων ΜμΕ
(% κύκλου εργασιών)

Ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου στην Ελλάδα
(% ΑΕΠ)

Επενδύσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης
(% ΑΕΠ)

Πηγές: Έρευνα Συγκυρία ΕΤΕ, AMECO, Eurostat, The Future of European Competitiveness report (Έκθεση Draghi)

Η στροφή προς πιο απαιτητικά επενδυτικά σχέδια επιβεβαιώνεται από την αύξηση του ύψους των επενδύσεων (18% του κύκλου εργασιών, έναντι 14% για την προηγούμενη τριετία). Αξιοσημείωτο είναι ότι η εντατικοποίηση επενδύσεων εντοπίζεται τόσο μεταξύ των διαχρονικών επενδυτών (17% του κύκλου εργασιών, από 14% την προηγούμενη τριετία) όσο και για επιχειρήσεις με μεμονωμένες επενδύσεις (22% από 13% αντίστοιχα).

Με την Ελλάδα να βρίσκεται σε τροχιά κάλυψης του επενδυτικού της κενού έναντι της ΕΕ (λόγω σταθερά χαμηλότερου λόγου επενδύσεων προς ΑΕΠ για την τελευταία 15ετία), η επιλογή των ΜμΕ να ενισχύσουν την επενδυτική τους προσπάθεια είναι στη σωστή κατεύθυνση. Κρίσιμο παραμένει ωστόσο να ενεργοποιηθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό του τομέα. Ειδικά το 1/3 του τομέα που παραμένει επενδυτικά αδρανές για πάνω από 5ετία είναι σημαντικό πλέον να τολμήσει, καθώς η ταχύτητα των αλλαγών περιορίζει κάθετα την ανταγωνιστικότητά του.

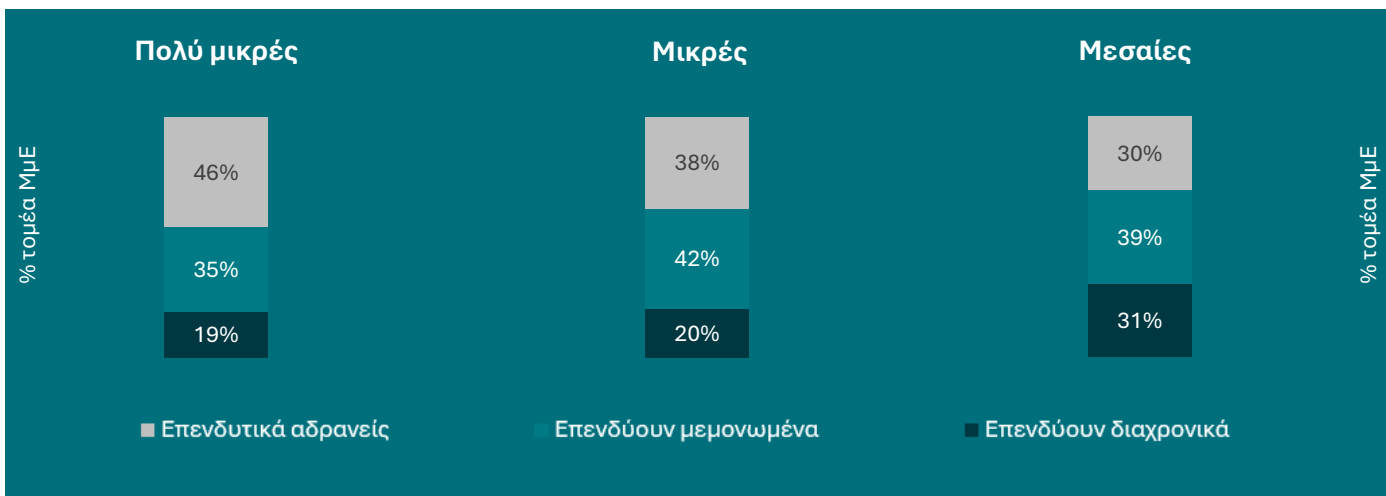
Στην επενδυτική αυτή ώθηση, το περιβάλλον στην Ευρώπη είναι εξαιρετικά υποστηρικτικό:

- i) Υπό την επείγουσα πίεση του ρευστού διεθνούς περιβάλλοντος, η ΕΕ εκκινεί μια φιλόδοξη μεταρρυθμιστική τροχιά, υπό το πλαίσιο των προτάσεων από τις εκθέσεις Draghi και Letta που στοχεύουν στην αύξηση επενδύσεων στο 27% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ. Η πρωτοβουλία «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας», το πρώτο βήμα της προσπάθειας, στοχεύει ακριβώς στους εξωγενείς παράγοντες που οι ΜμΕ ξεχώρισαν ως αιτίες υποαπόδοσης των επενδυτικών τους σχεδίων: πρωτευόντως, το ρυθμιστικό πλαίσιο και δευτερευόντως τις υποδομές (βλ. προηγούμενη σελίδα).
- ii) Τα επιτόκια είναι σε καθοδική τροχιά, με τη μείωση του κόστους δανεισμού το 2024 να έχει κινηθεί παράλληλα με τις μειώσεις επιτοκίων της ΕΚΤ (περίπου κατά 100 μ.β.), οι οποίες συνεχίζονται το 2025.

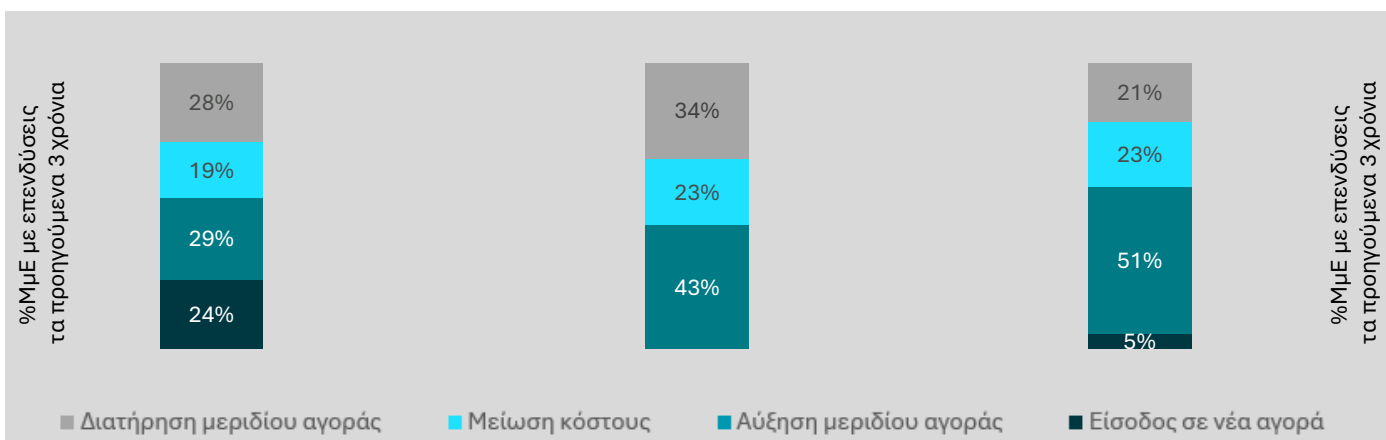
Συμπερασματικά, η συγκυρία υποστηρικτικών ευρωπαϊκών πολιτικών, σε συνδυασμό με τον επενδυτικό χώρο στην Ελλάδα, (i) επιβεβαιώνει την επιλογή των επενδυτών να ανεβάσουν ταχύτητα και (ii) αφήνει εχέγγυα για περαιτέρω ενίσχυση της επενδυτικής ορμής από επιχειρήσεις που θέλουν να μείνουν ανταγωνιστικές στο νέο περιβάλλον.

Παράρτημα Ι: Ανάλυση ανά μέγεθος^[1]

Επενδύσεις τομέα ΜμΕ

Αποτέλεσμα επενδυτικών σχεδίων

[1] Τα μεγέθη των επιχειρήσεων στην παρούσα ενότητα διακρίνονται βάσει του κύκλου εργασιών τους ως εξής (σε εκ. €): Πολύ μικρές (0 – 0,5), Μικρές (0,5 – 2,5) και Μεσαίες (2,5 – 10)

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι επενδυτικά ενεργή στο διάστημα 2021-2027 σε όλες τις κατηγορίες μεγέθους, με τις μεσαίες επιχειρήσεις να εμφανίζουν υψηλότερη κινητικότητα. Όσον αφορά τα αποτελέσματα των επενδυτικών σχεδίων της προηγούμενης τριετίας, σχεδόν ½ των ΜμΕ που προχώρησαν σε κάποια επένδυση επιδίωξαν την επέκταση. Πολύ μικρές επιχειρήσεις τόλμησαν την είσοδο σε νέα αγορά, ενώ μεγαλύτερες ΜμΕ στόχευαν κυρίως σε άνοδο μεριδίου αγοράς. Ειδικότερα:

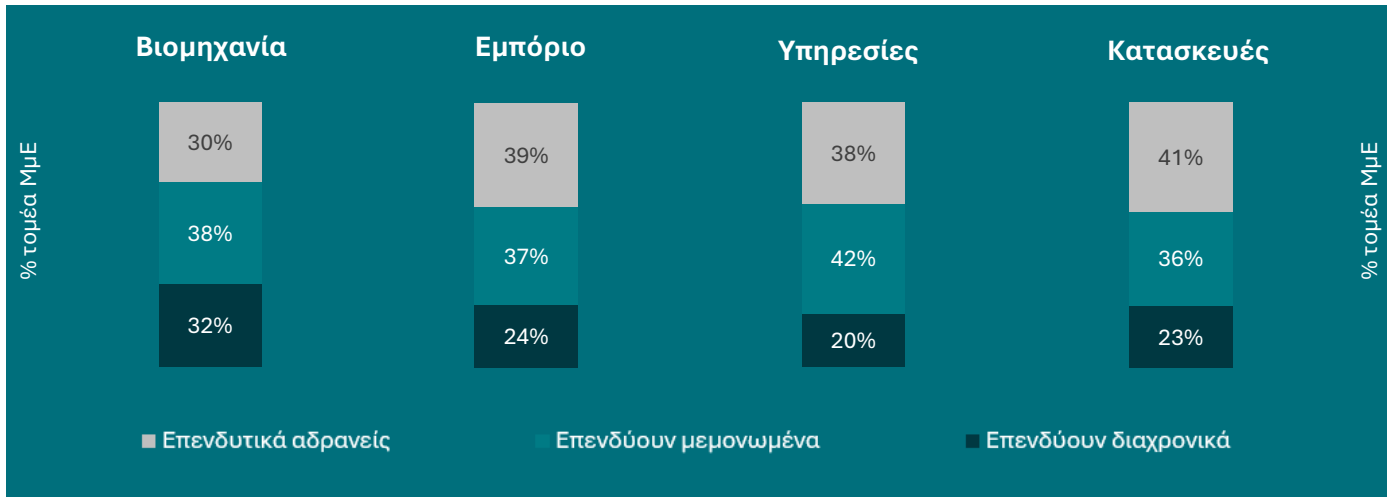
Πολύ μικρές επιχειρήσεις: Επενδυτική δραστηριότητα έχει το 54% των πολύ μικρών επιχειρήσεων (19% διαχρονικά και 35% μεμονωμένα). Μέσω επενδύσεων της προηγούμενης τριετίας, το 24% του τομέα πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά, το 29% αύξηση μεριδίου αγοράς, το 27% διατήρηση μεριδίου και το 19% μείωση κόστους.

Μικρές επιχειρήσεις: Επενδυτική δραστηριότητα έχει το 62% των μικρών επιχειρήσεων (20% διαχρονικά και 42% μεμονωμένα). Μέσω επενδύσεων της προηγούμενης τριετίας, το 43% κατάφερε να αυξήσει το μερίδιο αγοράς του, το 34% διατήρησε μερίδιο και το 23% μείωσε κόστος.

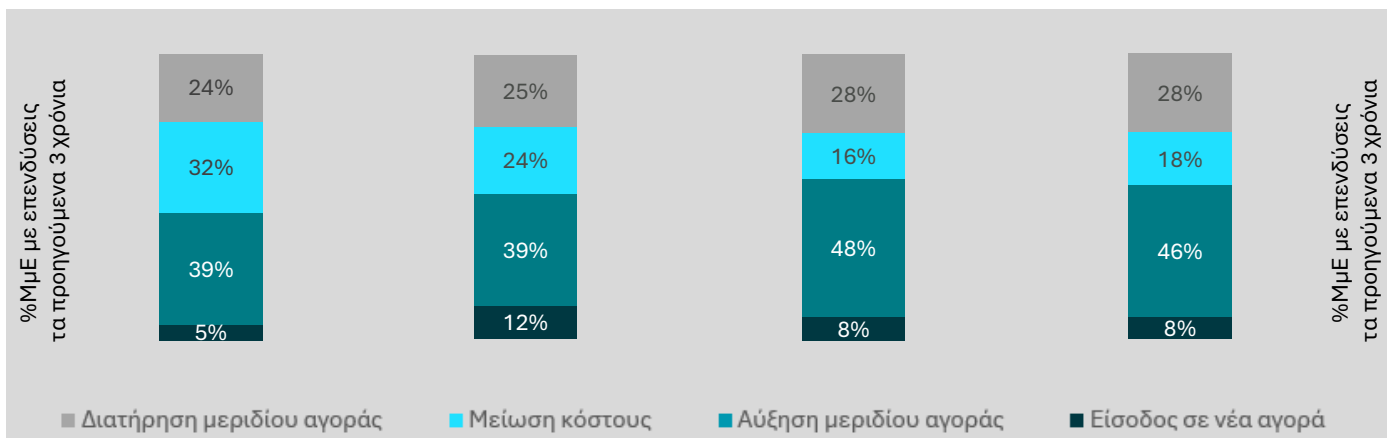
Μεσαίες επιχειρήσεις: Επενδυτική δραστηριότητα έχει το 70% των μεσαίων επιχειρήσεων (31% διαχρονικά και 39% μεμονωμένα). Από τις μεσαίες επιχειρήσεις που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 5% πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά, το 51% αύξηση μεριδίου αγοράς, το 21% διατήρηση μεριδίου και το 23% μείωση κόστους.

Παράρτημα II: Ανάλυση ανά κλάδο

Επενδύσεις τομέα ΜμΕ

Αποτέλεσμα επενδυτικών σχεδίων

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Σε κλαδικό επίπεδο, η βιομηχανία ξεχωρίζει ως ο πιο δυναμικός επενδυτικός κλάδος. Σε όλους τους κλάδους, κυρίαρχο αποτέλεσμα από τις επενδύσεις της προηγούμενης τριετίας ήταν η αύξηση μεριδίου αγοράς, ενώ σχετικά υψηλή βαρύτητα στη μείωση κόστους έδωσαν η βιομηχανία και το εμπόριο. Αναλυτικότερα:

Βιομηχανία: Το 70% των επιχειρήσεων στη βιομηχανία επενδύουν (32% διαχρονικά, το 38% μεμονωμένα). Επιπλέον, από τις επιχειρήσεις του κλάδου που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 39% αύξησε μερίδιο αγοράς, το 32% μείωσε κόστους ενώ το 5% πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά.

Εμπόριο: Ποσοστό της τάξης του 61% των ΜμΕ στο εμπόριο επενδύουν (24% διαχρονικά, 37% μεμονωμένα). Παράλληλα, από τις επιχειρήσεις του κλάδου που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 39% αύξησε το μερίδιο αγοράς του, το 24% μείωσε το κόστος του, ενώ το 12% κατάφερε να εισέλθει σε νέα αγορά.

Υπηρεσίες: Το 62% των επιχειρήσεων στις υπηρεσίες επενδύουν (20% διαχρονικά, 42% μεμονωμένα). Από τις επιχειρήσεις του κλάδου που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 48% πέτυχε αύξηση μεριδίου αγοράς, το 16% μείωση κόστους, ενώ το 8% πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά.

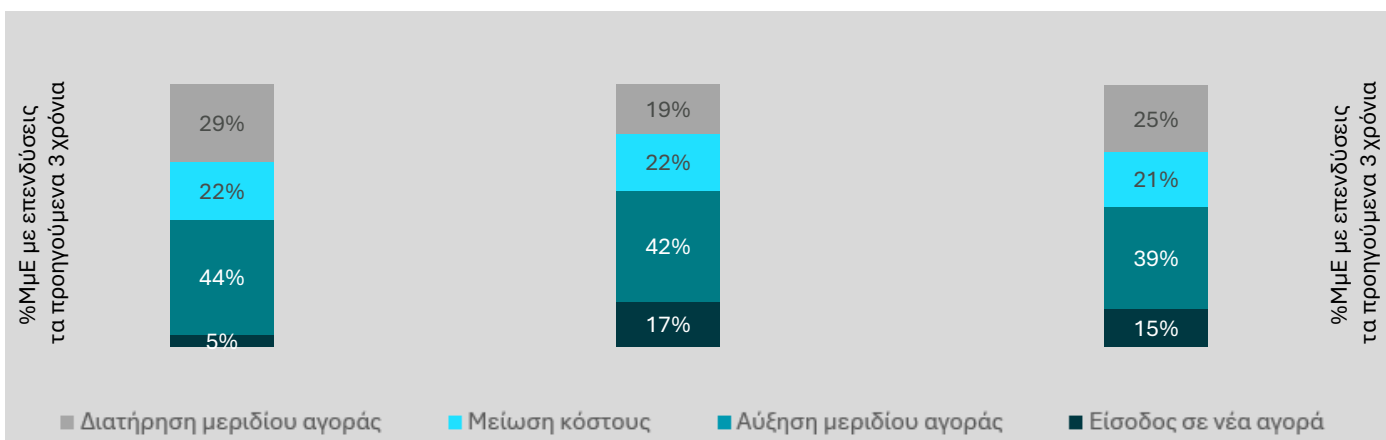
Κατασκευές: Στο 59% ανέρχεται το ποσοστό των ΜμΕ στις κατασκευές που επενδύουν (23% διαχρονικά, 36% μεμονωμένα). Παράλληλα, από τις επιχειρήσεις του κλάδου που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 46% πέτυχε αύξηση μεριδίου αγοράς, το 18% μείωση κόστους, και το 8% πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά.

Παράρτημα III: Ανάλυση ανά περιοχή

Επενδύσεις τομέα ΜμΕ

Αποτέλεσμα επενδυτικών σχεδίων

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Σχετική ομοιομορφία χαρακτηρίζει την επενδυτική δραστηριότητα μεταξύ αστικών κέντρων και περιφέρειας, με τις ΜμΕ στη Θεσσαλονίκη να εμφανίζουν ελαφρώς υψηλότερη δυναμική.

Πιο συγκεκριμένα:

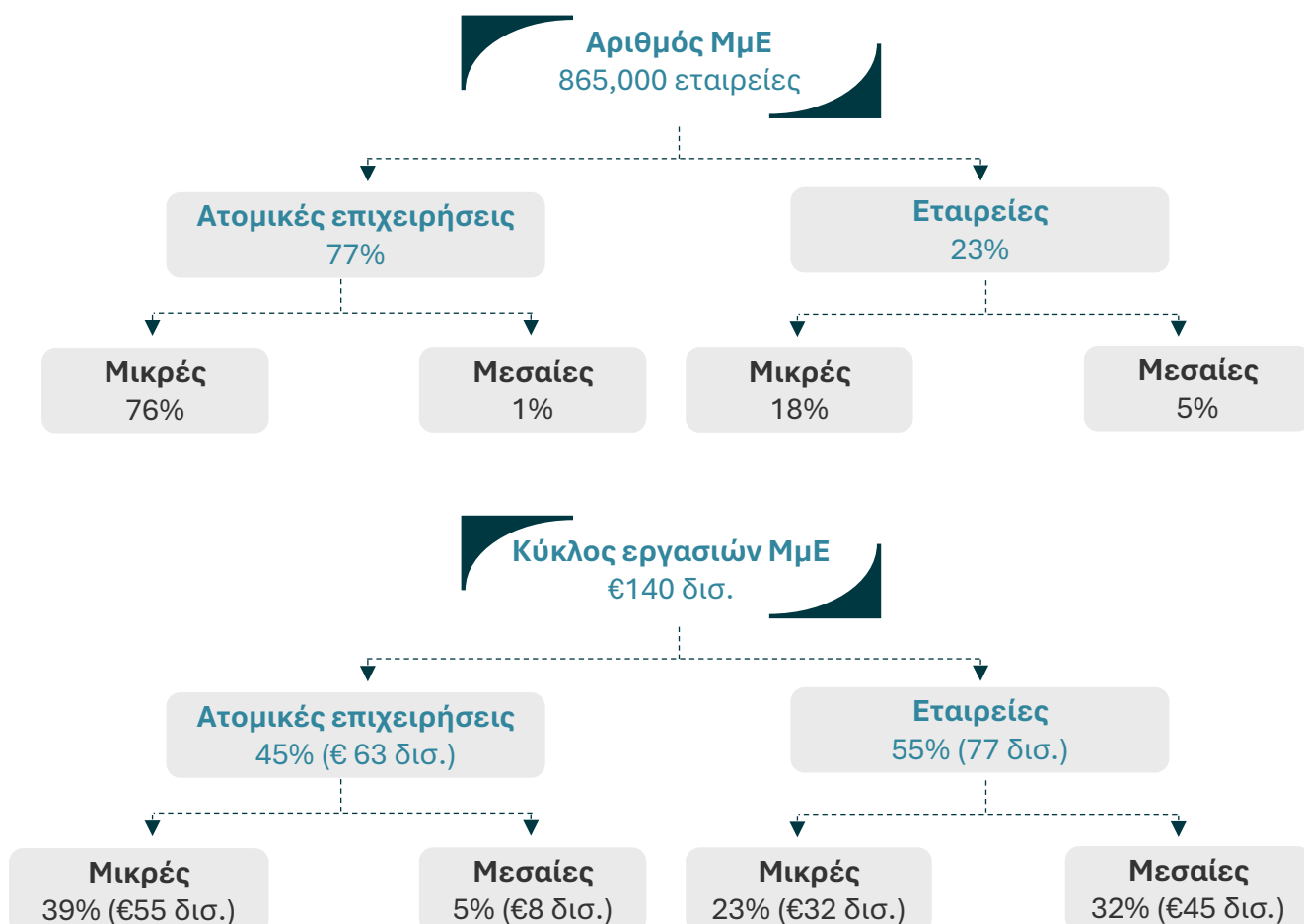
Αθήνα: Ποσοστό ίσο με το 60% των ΜμΕ της Αθήνας επενδύουν (24% διαχρονικά, 36% μεμονωμένα). Επιπλέον, από τις επιχειρήσεις που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 44% αύξησε το μερίδιο αγοράς του, το 22% μείωσε το κόστος του, ενώ το 5% κατάφερε να εισέλθει σε νέα αγορά.

Θεσσαλονίκη: Στο 68% ανέρχεται το ποσοστό των ΜμΕ της Θεσσαλονίκης που επενδύουν (20% διαχρονικά, 48% μεμονωμένα). Παράλληλα, από τις επιχειρήσεις που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 42% πέτυχε αύξηση μεριδίου αγοράς, το 22% μείωση κόστους, και το 17% πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά.

Περιφέρεια: Το 61% των επιχειρήσεων της περιφέρειας επενδύουν (25% διαχρονικά, 36% μεμονωμένα). Από τις επιχειρήσεις που επένδυσαν την προηγούμενη τριετία, το 39% πέτυχε αύξηση μεριδίου αγοράς, το 22% μείωση κόστους, και το 15% πέτυχε είσοδο σε νέα αγορά.

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Χαρτογράφηση του τομέα των ΜμΕ στην Ελλάδα

Για τους σκοπούς της ανάλυσης ορίζονται: **μικρές** οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο του €1 εκατ. και **μεσαίες** οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ €1 εκατ. και €10 εκατ..

Στην άνω χαρτογράφηση τα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας προσεγγίστηκαν βάσει κατηγοριοποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διακρίνει τις επιχειρήσεις βάσει αριθμού εργαζομένων (**μικρές**: έως 10 εργαζόμενοι και **μεσαίες**: 10-50 εργαζόμενοι).

Πηγές: : Ευρωπαϊκή επιτροπή (SBA Factsheet 2019), Eurostat, ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Διαρθρωτική Έρευνα Επιχειρήσεων 2018), Εκτιμήσεις ΕΤΕ

- Οι σχεδόν 870,000 ΜμΕ στην Ελλάδα συνεισφέρουν ετησίως κύκλο εργασιών της τάξης των €140 δισ.
- Τα 4/5 των ΜμΕ αντιστοιχούν σε ατομικές επιχειρήσεις, οι οποίες καλύπτουν αντίστοιχο μερίδιο στο σύνολο του εγχώριου εταιρικού τομέα (έναντι μόλις 1/2 του εταιρικού τομέα στην Ευρώπη).
- Αν και σε αριθμό υπερτερούν οι ατομικές επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο μερίδιο του κύκλου εργασιών (της τάξης του 60%) παράγεται από εταιρείες διάφορων νομικών μορφών (ΑΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ κτλ.).

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Περιγραφή δείγματος

Κατανομή αριθμού εταιρειών δείγματος ^{[1][2]}					
Κύκλος εργασιών (εκ. €)	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο
(0 – 0,1]	40	33	44	13	130
(0,1 – 0,5]	41	35	41	13	130
(0,5 – 1]	26	24	24	8	82
(1 – 2,5]	25	29	25	9	88
(2,5 – 5]	28	29	21	9	87
(5 – 10]	20	31	26	7	84
Σύνολο	180	181	181	59	601

[1] Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων υπάρχει πιθανότητα αποκλίσεων της τάξης του 10%

[2] Αφορά το σταθερό δείγμα για την κατασκευή των διαχρονικών δεικτών

Σύνθεση εταιρικού τομέα ΜμΕ ^[3]					
Κύκλος εργασιών (εκ. €)	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο
(0 – 0,1]	7%	7%	7%	2%	22%
(0,1 – 0,5]	7%	7%	7%	2%	22%
(0,5 – 1]	4%	4%	4%	2%	14%
(1 – 2,5]	3%	4%	4%	1%	13%
(2,5 – 5]	3%	4%	5%	1%	14%
(5 – 10]	4%	5%	5%	1%	14%
Σύνολο	28%	31%	32%	9%	100%

[3] Βάσει κύκλου εργασιών, σταθμισμένος μέσος όρος τελευταίας δεκαετίας

Πηγές: Μητρώο επιχειρήσεων Ελ.Στατ. (2020), ICAP, Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

- Η ανάλυση αφορά δείγμα επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών έως €10 εκατ., τις οποίες για τους σκοπούς της ανάλυσης ορίζουμε ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ).
- Η επιλογή των εταιρειών έγινε μέσω διαστρωματικής δειγματοληψίας (stratified sampling method), κατά τα πρότυπα αντίστοιχων ερευνών που πραγματοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς. Ειδικότερα, επιλέχθηκαν συνολικά 600 εταιρείες για το σταθερό δείγμα, με τρόπο τέτοιο ώστε να κατανέμονται ομοιόμορφα βάσει δύο βασικών παραγόντων: την τάξη του κύκλου εργασιών (6 τάξεις μεγέθους) και τον κλάδο δραστηριοποίησης (Βιομηχανία, Εμπόριο, Υπηρεσίες, Κατασκευές).
- Προκειμένου να προκύψουν συμπεράσματα αντιπροσωπευτικά του εταιρικού τομέα ΜμΕ, πραγματοποιήθηκε στάθμιση των απαντήσεων ανάλογα με τη συμμετοχή της κάθε υποκατηγορίας στο συνολικό κύκλο εργασιών του τομέα. Με αυτόν τον τρόπο προέκυψαν συμπεράσματα (i) ανά μέγεθος, (ii) ανά κλάδο και (iii) συνολικά για τον εταιρικό τομέα ΜμΕ. Βάσει της μεθοδολογίας, οι διακρίσεις που γίνονται κατά την ανάλυση που ακολουθεί αναφέρονται κατά κανόνα σε μερίδια βάσει συνεισφοράς στον κύκλο εργασιών και όχι βάσει αριθμού εταιρειών.

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Ταυτότητα της δειγματοληπτικής έρευνας

- Εταιρία: KANTAR
- Μεθοδολογία: Ποσοτική έρευνα, με τη μορφή τηλεφωνικών συνεντεύξεων (Computer Aided Telephone Interviewing- C.A.T.I.), με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου 20 λεπτών.
- Δείγμα: Συνολικά διεξήχθησαν 601 συνεντεύξεις:
 - ✓ 342 επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι 1εκ. ευρώ (ελεύθεροι επαγγελματίες, ατομικές επιχειρήσεις, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ)
 - ✓ 259 επιχειρήσεις με τζίρο από 1-10εκ. ευρώ (ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ, ΕΠΕ)
- Γεωγραφική κάλυψη:
 - ✓ Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Καβάλα, Λάρισα, Πάτρα, Αλεξανδρούπολη, Καλαμάτα, Κοζάνη
- Δειγματοληψία: Πολυσταδιακή, στρωματοποιημένη, μη αναλογική δειγματοληψία ως προς κλάδο, τάξη μεγέθους τζίρου & περιοχή σε κάθε ένα από τα δύο υπο-δείγματα. Quotas ως προς το μέγεθος του τζίρου για το booster δείγμα.
- Στατιστικό σφάλμα: στο σύνολο κάθε υπό-δείγματος των 600 επιχειρήσεων το μέγιστο στατιστικό σφάλμα είναι +/- 4,15% σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%.
- Περίοδος διεξαγωγής: 14/10/2024-25/11/2024
- Διεξαγωγή: Η έρευνα διεξήχθη σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τις προδιαγραφές ποιοτικού ελέγχου που ορίζονται από τον ΠΕΣΣ (Ποιοτικός Έλεγχος Συλλογής Στοιχείων). Για την διεξαγωγή της έρευνας πεδίου εργάστηκαν 39 ερευνητές και 2 επιθεωρητές, με εμπειρία και εξειδίκευση σε έρευνες επιχειρήσεων.

Αποποίηση Ευθύνης

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση εμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδυσμένου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής. Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συνέταξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις:

Επενδυτική διάθεση και στρατηγικές

Βουμβάκη Τζέση

Deputy Chief Economist

(+30) 210 334 1549

e-mail: fvoumv@nbg.gr

Κουτούζου Αθανασία

Head of Entrepreneurship & Business Analysis

(+30) 210 334 1528

e-mail: koutouzou.ath@nbg.gr

Κρόμπας Ιωάννης

Economist

(+30) 210 334 1207

e-mail: krompas.ioannis@nbg.gr

Τζιοβάρια Αφροδίτη

Data Analyst

(+30) 210 334 1458

e-mail: tziovara.afroditi@nbg.gr